

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของเรื่องที่ศึกษา

ตั้งแต่โลกเข้าสู่ยุคสังคมข่าวสารหรือสังคมสารสนเทศ ความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี การสื่อสารเกิดขึ้นตลอดเวลา ความต้องการบริโภคข่าวสารที่เกิดขึ้นรอบๆตัวของมนุษย์ทำให้สื่อมวลชนมีบทบาทและอิทธิพลมากขึ้นต่อวิถีการดำเนินชีวิต วิถีคิดและสำนึกรวมของคนในสังคม สื่อมวลชนด้านต่างๆมีการพัฒนารูปแบบและวิธีการนำเสนอสาระและความบันเทิงให้มีความหลากหลาย ทั้งนี้เพื่อตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมายและให้เกิดประสิทธิภาพทางการสื่อสารมากที่สุด

สื่อวิทยุโทรทัศน์เป็นสื่อที่เรายอมรับว่ามีศักยภาพมากที่สุดในขณะนี้ เพราะโทรทัศน์เป็นสื่อที่เราสามารถเข้าถึงได้ง่ายที่สุด และโทรทัศน์ยังนำเสนอได้ทั้งภาพและเสียงที่สามารถดึงดูดความสนใจของผู้ชม ทำให้ผู้ชมเกิดความเข้าใจที่ชัดเจนในเรื่องนั้นๆได้ดี นอกจากนี้ยังสะดวกสบายและไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการชมด้วย เราสามารถเปิดชมรายการต่างๆที่กำลังออกอากาศอยู่ได้ทันทีเมื่อต้องการหรือแม้ในบางครั้งจะไม่ได้ตั้งใจรับฟังรับชมรายการต่างๆที่ออกอากาศอยู่ แต่เมื่อสมาชิกในบ้านหรือตนเองเปิดโทรทัศน์ทิ้งไว้เพื่อแก้เหงาก็พลอยได้รับข่าวสารนั้นไปด้วย

การผลิตรายการโทรทัศน์ในปัจจุบันมีการนำเสนอในหลายรูปแบบด้วยกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของรายการ กลุ่มเป้าหมายและรูปแบบของแต่ละรายการว่าต้องการที่จะนำเสนอสาระความรู้ ความบันเทิง หรือต้องการที่จะนำเสนอทั้งสาระและความบันเทิงควบคู่กันไป รายการสารคดีเป็นรายการรูปแบบหนึ่งที่มีมุ่งจะนำเสนอเรื่องราวที่เป็นสาระความรู้เป็นสำคัญ ความนิยมต่อรายการสารคดีจึงมีไม่มากนัก การจะทำให้ผู้ชมนิยมชมรายการสารคดีมากขึ้นจึงต้องมีการพัฒนารูปแบบรายการให้มีความหลากหลายและเสริมด้วยความบันเทิง ชวนติดตามด้วยการนำเสนอเรื่องราวที่แปลกใหม่ เช่นเดียวกับที่รายการสารคดีต่างๆพยายามทำอยู่ในขณะนี้ ซึ่งมีจำนวนผู้ชมหันมาให้ความสนใจในรายการสารคดีมากขึ้นอย่างเห็นได้ชัด

การศึกษาถึงการผลิตรายการของรายการ ปลูกเมืองไทยในครั้งนี้เพื่อเรียนรู้ถึงการผลิตสารคดีท้องถิ่นที่เน้นด้านสุขภาพและสิ่งแวดล้อมว่ามีกระบวนการอย่างไรบ้างตั้งแต่ขั้นตอนก่อนการถ่ายทำ ขั้นตอนการถ่ายทำ ขั้นตอนหลังการถ่ายทำจนกระทั่งเป็นรายการที่เสร็จสมบูรณ์พร้อมที่จะออกอากาศ รวมถึงการเรียนรู้ถึงปัญหาและอุปสรรคต่างๆในการผลิตรายการสารคดีด้วย

1.2 วัตถุประสงค์ในการศึกษา

1. เพื่อนำทฤษฎีเกี่ยวกับการผลิตรายการสารคดีมาประยุกต์ใช้ในทางปฏิบัติ
2. เพื่อศึกษาระบบ ขั้นตอนต่างๆของการผลิตรายการสารคดีทางโทรทัศน์
3. เพื่อศึกษาถึงการผลิตรายการ ปลูกเมืองไทยตั้งแต่ขั้นเตรียมการผลิตจนกระทั่งเป็นรายการที่เสร็จสมบูรณ์พร้อมออกอากาศ
4. เพื่อศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคในการผลิตรายการ ปลูกเมืองไทย
5. เพื่อนำประสบการณ์ที่ได้รับจากการฝึกงานในครั้งนี้ไปใช้เป็นแนวทางในการประกอบวิชาชีพในอนาคต

1.3 ขอบเขตของการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้ ข้าพเจ้าได้เข้าฝึกงานที่บริษัท ดี.เอ็ม.อินเตอร์คอมมิวนิเคชั่น จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทผู้ผลิตรายการ ปลูกเมืองไทย ออกอากาศทางสถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 9 อ.ส.ม.ท. ทุกวันจันทร์ เวลา 17.00-17.30น. โดยข้าพเจ้าได้เข้าฝึกงานระหว่างวันที่ 1 ธันวาคม 2542 ถึงวันที่ 31 มกราคม 2543 เป็นการศึกษาถึงกระบวนการผลิตรายการจากการสังเกต การซักถามและการปฏิบัติงานจริงในส่วนของงานเขียนบท การติดต่อประสานงาน ผู้ช่วยการออกกองถ่ายทำและการตัดต่อลำดับภาพ

1.3 วิธีการศึกษา

1. ศึกษาจากการสังเกตและปฏิบัติงานจริงเกี่ยวกับขั้นตอนการผลิตรายการปลูกเมืองไทย
2. ศึกษาจากบทโทรทัศน์ (Script) รายการปลูกเมืองไทยที่ออกอากาศไปแล้ว
3. ศึกษาจากการพูดคุย การสัมภาษณ์และคำแนะนำจากทีมงานรายการ ปลูกเมืองไทย คุณสุธา วีระวัชรมาศ ผู้ผลิตรายการ และ คุณ ปานทิพย์ แสงสว่าง ผู้สร้างสรรค์รายการ ในระหว่างการฝึกงาน
4. ศึกษาจากเอกสาร ตำราและสารนิพนธ์ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตรายการสารคดีทางโทรทัศน์

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบถึงลักษณะเนื้อหาและวิธีการผลิตรายการสารคดีทางโทรทัศน์
2. ได้ทราบถึงระบบ ขั้นตอนการผลิตรายการปล.รักเมืองไทย
3. ได้เรียนรู้ถึงการแสดงความคิดเห็น การตัดสินใจ การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าและการทำงานร่วมกับผู้อื่น
4. ได้นำประสบการณ์ที่ได้รับจากการฝึกงานไปประยุกต์ใช้ในการผลิตรายการสารคดีทางโทรทัศน์อื่นๆและการประกอบวิชาชีพต่อไปในอนาคต

ชำนาญก หอสมุด